

Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla - měření rychlosti stacionárními radary

Městská policie Hranice, v souladu s ustanovením § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), provádí pomocí stacionárních radarů měření rychlosti jízdy vozidel projíždějících městem Hranice a některými jeho místními částmi (Hranice III-Velká, Hranice IV-Drahotuše, Hranice VI-Valšovice, Hranice VII-Slavíč) a dále obcemi Byškovice i Černotín. **Jde o automatizované technické prostředky používané bez obsluhy.** Jednotlivá stanoviště pro měření rychlosti byla schválena Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje a Doprným inspektorátem Přerov.

Základní informace

Ustanovení § 125f zákona o silničním provozu:

- ^A Odst. 1 - **Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.**
- ^A Odst. 2 - **Provozovatel vozidla za přestupek podle odst. 1 odpovídá, pokud:**
- a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,
 - b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a
 - c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.
(pozn.: v případě, že porušení pravidel by mělo za následek dopravní nehodu, je důkazní břemeno vždy na straně provozovatele, nikoliv správního orgánu!)

Ustanovení § 125h zákona o silničním provozu:

- ^A Odst. 1 - Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „správní orgán“) bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku **vyzve provozovatele vozidla**, s nímž došlo ke spáchání přestupku, **k uhrazení určené částky**, pokud:
- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
 - b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladů pro zahájení řízení o přestupku, a
 - c) porušení pravidel je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.
- ^A Odst. 3 - **Určená částka je splatná do 30 dnů ode dne doručení výzvy** podle odst. 1.
- ^A Odst. 6 - Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, **může** správnímu orgánu, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odst. 3.

V případě, že řidič vozidla nebude prokazatelně zjištěn, za porušení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích odpovídá provozovatel vozidla. V praxi to tedy znamená, že provozovatel vozidla má za provoz vozidla tzv. **objektivní odpovědnost**, a to bez ohledu na zavinění.

Provozovatel vozidla za přestupek neodpovídá pouze ve dvou případech přesně stanovených zákonem (tzv. *liberační důvody*):

Ustanovení § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu:

Provozovatel vozidla za přestupek podle odst. 1 **neodpovídá**, jestliže prokáže, že v době před

spácháním přestupku

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou registrační značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel, **již bylo následně vyhověno** (žádost tedy byla úspěšná a došlo k přepisu).

Nejčastější dotazy

❖ Jak je to s bodovým postihem za přestupek provozovatele vozidla?

Jestliže provozovatel vozidla na základě obdržené výzvy určenou částku v zákonem stanovené 30denní lhůtě uhradí, nejsou mu připisovány žádné body, ani se přestupek nezapisuje do žádné evidence. Nejedná se totiž o správní trest za přestupek řidiče, ale o postih za přestupek provozovatele vozidla.

❖ Jestliže po obdržení výzvy ve stanovené lhůtě zaplatím určenou částku, budu mít záznam v kartě řidiče?

Ne. V případě zaplacení určené částky **nejsou** připisovány žádné body do bodového hodnocení řidiče, neboť se nejedná o správní trest za přestupek řidiče, ale o postih za přestupek provozovatele vozidla. Takový přestupek se nezapisuje do žádné evidence. Ustanovení § 125h odstavce 5 zákona o silničním provozu stanoví, že pokud je určená částka uhrazena na účet správního orgánu nejpozději v den splatnosti, správní orgán věc odloží. Podmínkou je však **připsání** určené částky na účet správního orgánu v zákonné 30denní lhůtě ode dne doručení výzvy.

❖ Jak se počítá lhůta splatnosti určené částky?

Počítání lhůt upravuje § 40 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“) - lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni doručení, 30. den ode dne doručení již musí být platba připsána na účet správního orgánu.

❖ Co následuje, pokud ve výzvě určenou částku uhradím pozdě nebo v nižší výši? Mohu částku ještě zaplatit, i když doba splatnosti již uplynula?

Pokud bude ve výzvě určená částka **uhrazena po dni splatnosti** či **v nižší výši** než je stanovena, takováto částka se stává v souladu s ustanovením § 125h odst. 9 písm. a) a c) zákona o silničním provozu **přeplatkem**, který může být započtený na uloženou pokutu za přestupek provozovatele vozidla dle ustanovení § 125 f odst. 1 zákona o silničním provozu.

Nebude-li určená částka uhrazena včas, je možno podle § 41 správního řádu písemně **požádat o prominutí zmeškání úkonu**. Každá taková žádost je však individuálně posuzována příslušnou referentkou podle konkrétních skutkových okolností a není možné paušálně předem konstatovat, za kterých okolností bude žádosti vyhověno a jaké faktory mohou způsobit její zamítnutí.

❖ Nevyzvedl(a) jsem si zásilku s výzvou k zaplacení určené částky na poště, jak se tedy určí termín doručení?

Ustanovení § 24 odstavce 1 správního řádu říká, že jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty (tj. desátým dnem ode dne jejího připravení k vyzvednutí) - nastává tzv. **fikce doručení a začíná běžet 30denní lhůta splatnosti** určené částky. Při doručování je poštovním doručovatelem oddělena část dodejky, kde je uvedeno **poučení** ve smyslu ustanovení § 41 správního řádu, které doručovatel po neúspěšném pokusu o doručení písemnosti vloží do poštovní schránky adresáta.

❖ **Společně s výzvou jsem neobdržel(a) fotodokumentaci přestupkového jednání (výstup z radaru), jaká je tedy možnost jejího získání?**

Ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu taxativním výčtem určuje náležitosti výzvy - tj. popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení o postupu při úhradě a nezaplacení stanovené částky. Fotografie tedy není povinnou náležitostí ani součástí výzvy. Snímek zachyceného vozidla správní orgán zasílá po předchozí žádosti o něj, přičemž ke zhlédnutí je také k dispozici přímo u správního orgánu v úředních hodinách.

❖ **Jakým způsobem mohu zaplatit určenou částku?**

Určenou částku lze zaplatit poukázáním na účet, jehož číslo naleznete v obdržené výzvě, a to **bezhotovostním převodem** (možno využít též QR kód, který již obsahuje veškeré údaje potřebné k zadání platby), anebo ji lze uhradit na poště **poštovní poukázkou**. Při realizování platby je vždy nezbytné správně uvést variabilní symbol. Je také možné určenou částku, opět s uvedením variabilního symbolu, zaplatit **hotově na pokladně** Městského úřadu Hranice, Pernštejnské náměstí 1 (dvorana zámku) a to v následujících časech:

Po, St: 8:00 - 11:30, 12:30 - 17:00

Út, Čt: 8:00 - 11:30, 12:30 - 14:00

Všechny údaje potřebné pro platební styk jsou **výrazně uvedeny** ve výzvě k uhrazení určené částky. Doporučujeme před odesláním platby **důkladně zkontrolovat správnost** veškerých platebních údajů, především **číslo účtu a variabilní symbol**.

V případě problematiky **kurzového rozdílu u zahraničních plateb** s odkazem na § 125h odst. 8 zákona o silničním provozu platí, že byla-li částka určená na úhradu určené částky poukázána v cizí měně, považuje se určená částka za uhrazenou ve stanovené výši také v případě, že byla uhrazena v nižší výši a rozdíl mezi určenou částkou a uhrazenou částkou nepřevyšuje 1 % z určené částky. Dále poznamenáváme, že bude-li poukázána částka v cizí měně a na účet správního orgánu bude v českých korunách připsána částka nižší, než stanovené 1 %, platba bude vyhodnocena, jako by nebyla zaplacená a bude zde uložena jako přeplatek. S provozovatelem vozidla bude následně zahájeno správní řízení s následnou pokutou, proti které bude přeplatek započítáný. Proto apelujeme zvláště na zahraniční provozovatele, aby dbali na to, aby byly skutečně jejich bankou převedeny prostředky ve výši určené částky.

❖ **Nechci zaplatit určenou částku, ale mám zájem správnímu orgánu oznámit řidiče, který vozidlo řídil. Stačí jeho údaje zaslat e-mailem? A jaké údaje o osobě řidiče musím uvést?**

Ano, sdělení indicií (**dostatečných identifikačních údajů**) o osobě řidiče postačuje prostým e-mailem. V ostatních případech, tj. má-li **podání** aktivovat konkrétní proces, a aby bylo možné jej použít pro účely správního řízení, musí splňovat zákonné náležitosti co do formy i obsahu. Institut podání podrobně upravuje správní řád (§ 37). Ke sdělení identifikačních údajů řidiče má provozovatel vozidla možnost využít přiloženého formuláře, který je správním orgánem v rámci České republiky rozesílán spolu s výzvou provozovateli k zaplacení určené částky.

Aby mohla být osoba řidiče jednoznačně identifikována, je třeba uvést její **jméno, příjmení, datum narození** (příp. **rodné číslo**) a **adresu trvalého pobytu**, eventuálně **adresu pro doručování**. V případě, že o této osobě disponujete dalšími údaji (např. **telefonní číslo, e-mail, adresa pracoviště** apod.), je vhodné je správnímu orgánu rovněž sdělit. Na základě oznámených údajů správní orgán podle individuálních okolností případu vyzve osobu řidiče k podání vysvětlení ve věci, nebo s ní zahájí správní řízení.

Správní orgán závěrem této odpovědi upozorňuje, že **sdělení údajů** o osobě řidiče, která měla dle provozovatele vozidla v době přestupku vozidlo řídit, rozhodně **neznamená, že následně nemůže být s provozovatelem vozidla zahájeno správní řízení** pro přestupek podle ustanovení § 125f odstavce 1 zákona o silničním provozu. Může se stát, že správní orgán řízení

o přestupku s osobou, která měla vozidlo řídit, nezahájí a věc odloží, případně zahájené řízení zastaví. (*Věc se odloží, pokud správní orgán nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Řízení o přestupku se s řidičem zastaví, jestliže správní orgán údajnému řidiči spáchání přestupku neprokáže.*) V těchto případech potom správní orgán zahájí správní řízení pro přestupek s provozovatelem vozidla na základě jeho objektivní odpovědnosti.

❖ Jakým způsobem mohu oznámit řidiče vozidla?

Tuzemský provozovatel vozidla obdrží spolu s výzvou k uhrazení určené částky formulář, do kterého má možnost čitelně a srozumitelně vyplnit veškeré jemu známé údaje potřebné k určení totožnosti řidiče a podepsaný formulář zašle správnímu orgánu, a to buď e-mailem, prostřednictvím poštovního doručovatele, prostřednictvím své datové schránky, anebo na elektronickou adresu správního orgánu (*podatelna@mesto-hranice.cz*). Provozovatel vozidla může údaje o osobě řidiče sdělit rovněž volnou formou, tedy bez použití zmíněného formuláře a může je samozřejmě sdělit správnímu orgánu i osobně.

❖ Co nastane, jestliže řidič, jehož údaje jsem oznámil(a) správnímu orgánu, nebude přebírat poštu, nebude reagovat na výzvy k podání vysvětlení či se nedostaví k ústnímu jednání, resp. ke spáchání projednávaného přestupku se nepřízná?

Pokud řidič bude pro správní orgán nedostupným, nebude reagovat na výzvy k podání vysvětlení, anebo **po ztotožnění a poučení o procesních právech** do protokolu nepřizná, že se předmětného přestupku skutečně dopustil, nebude tedy osoba řidiče jednoznačně určena, správní orgán řízení o přestupku řidiče **zastaví**, nebo věc po 60 dnech ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, **odloží** (pokud nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájit řízení proti určité osobě). Následně pak bude zahájeno řízení o přestupku s provozovatelem vozidla na základě jeho objektivní odpovědnosti.

❖ Musím oznámit totožnost řidiče, anebo mám právo nevypovídat?

Provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti (jméno, příjmení, datum narození/rodné číslo, adresu místa trvalého pobytu, adresu pro doručování). Přesto však provozovatel **nemusí** tyto údaje o osobě řidiče správnímu orgánu sdělit (jedná se např. o situace, kdy sobě nebo osobě blízké - § 22 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, by takové podané vysvětlení uvedené osobě zapříčinilo nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo přestupek). Pokud relevantní údaje řidiče provozovatel sdělí, správní orgán se jimi bude zabývat a provede šetření přestupku s osobou řidiče.

Pokud se bude jednat o osobu tzv. „vzdálenou“ (např. cizinec), či správní orgán řidiči, jehož údaje provozovatel oznámil, spáchání přestupku neprokáže, anebo vůbec nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, správní orgán pak řízení o přestupku proti takové osobě odloží, popřípadě zastaví, a následně zahájí řízení o přestupku s provozovatelem vozidla pro přestupek dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu na základě objektivní odpovědnosti provozovatele.

❖ Jaké jsou výše částek stanovených ve výzvě provozovateli vozidla?

V souladu s ust. § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu jsou tyto částky stanoveny následovně:

- **do 750 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 10 km/h,
- **750 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/h,
- **1250 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o více 20 km/h (a méně než 40 km/h).

❖ Jaký správní trest hrozí obviněnému účastníkovi správního řízení?

Pokud bude osoba řidiče jednoznačně zjištěna, správní orgán ve správním řízení uloží tomuto řidiči na základě ustanovení § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu:

- **pokutu ve výši 2.000 Kč až 5.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 10 km/h
- **pokutu ve výši 2.000 Kč až 5.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/h
- **pokutu ve výši 4.000 Kč až 10.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km/h a více
- **pokutu ve výši 7.000 až 25.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 km/h a více a dále dle ustanovení § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu **zákaz činnosti** spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu od **6 do 18 měsíců**.

Porušení pravidel spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci **o méně než 40 km/h** je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.

Řidiči vozidla BUDOU připsány body a přestupkové jednání BUDE zaznamenáno do evidenční karty řidiče (2 b u překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 10 km/h a více, **4 b** u překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km/h a více, **6 b** u překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 km/h a více. U překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 10 km/h se **žádné** body do evidenční karty řidiče nezaznamenávají).

Jestliže osoba řidiče nebude jednoznačně zjištěna a správní orgán zahájí správní řízení s **provozovatelem** vozidla, bude provozovateli na základě ustanovení § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu uložena:

- **pokutu ve výši 2.000 Kč až 5.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 10 km/h
- **pokuta ve výši 2.000 Kč až 5.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/h
- **pokuta ve výši 4.000 Kč až 10.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km/h a více
- **pokuta ve výši 7.000 až 25.000 Kč** v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 km/h a více.

Provozovateli vozidla NEBUDOU připsány žádné body, NEBUDE mu uložen žádný zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a přestupkové jednání NEBUDE zaznamenáno v žádné evidenci.

❖ Mohu se zprostit odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125h odstavce 1 zákona o silničním provozu?

Ano, avšak výhradně jen v zákonem stanovených případech - tzv. **liberační důvody** vymezuje ustanovení § 125f odstavce 6 zákona o silničním provozu (viz. shora - základní informace).

❖ Vozidlo je provozováno jiným provozovatelem v rámci smlouvy o operativním leasingu.

Ve smyslu § 2 písm. b) zákona o silničním provozu **provozovatelem vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel**. Pokud tedy správní orgán nezjistí totožnost skutečného řidiče a přestupek tedy nebude možné vyřídit s určitou osobou, odpovídá za přestupek provozovatel vozidla uvedený v registru silničních vozidel a uloženou pokutu pak následně může vymáhat po skutečném pachateli přestupku v občanskoprávním řízení.

❖ Vozidlo je provozováno autopůjčovnou a nájemce již odcestoval mimo území České republiky.

Je třeba správnímu orgánu sdělit údaje o totožnosti a pobytu nájemce. Pokud však správní orgán

nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti konkrétní osobě, věc odloží. Jestliže správní orgán údajnému řidiči spáchání přestupku neprokáže, řízení o přestupku řidiče se zastaví a následně správní orgán zahájí řízení o přestupku s provozovatelem vozidla, který uloženou pokutu následně může vymáhat po skutečném pachateli přestupku v občanskoprávním řízení (na podkladě např. výpůjční smlouvy).

❖ **Vozidlo je prodáno, ale nebyla provedena změna v registru silničních vozidel.**

Tuto skutečnost je třeba písemně oznámit správnímu orgánu, který je místně příslušný pro přeregistraci vozidla, případně doložit listinou a provést spolu s novým vlastníkem vozidla řádný převod (přeregistraci), aby se věc v budoucnu neopakovala. Správní orgán nicméně bude pokračovat ve zjišťování skutečné osoby řidiče. Pokud správní orgán nezjistí totožnost skutečného řidiče a tudíž s ním nebude moci přestupek vyřídit, věc přestupku odloží a zahájí řízení o přestupku provozovatele vozidla, který je ke dni spáchání přestupku veden jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel. Zákon o silničním provozu je v tomto ohledu nekompromisní a v ustanovení § 2 písm. b) jednoznačně stanoví, že osobou provozovatele je osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel.

❖ **Vozidlo je prodáno, postačí zaslat kopii kupní smlouvy k tomu, abych se odpovědnosti provozovatele vozidla za daný přestupek zprostil(a)?**

Ne. Jestliže nebude zjištěn skutečný řidič vozidla, který v době spáchání přestupku vozidlo řídil, a přestupek s ním tudíž nebude vyřízen, pak za přestupek odpovídá provozovatel vozidla. To znamená osoba, která je ke dni spáchání přestupku jako provozovatel vozidla evidována v registru silničních vozidel. Viz také bod „*Vozidlo je prodáno, ale nebyla provedena změna v registru silničních vozidel*“. Ze zaslané kupní smlouvy však obvykle bývají zřejmé identifikační údaje nového vlastníka (kupujícího), které budou dále uplatněny při šetření možného řidiče vozidla.